

Efter bestemmelsen kan journalister endvidere få aktindsigt i den efterfølgende sagsfremstilling, som byretterne skal udarbejde i tilfælde, hvor en såkaldt kort dom (afsagt i henhold til bestemmelsen i retsplejelovens § 366 a, stk. 2) ankes til landsretten. I den supplerende sagsfremstilling redegøres navnlig for de forklaringer, der er afgivet under sagen, og aktindsigt forudsætter, at de pågældende forklaringer ikke er afgivet for lukkede døre.

Journalisterne kan læse i retsbogen på dommerkontoret eller anmode om en udskrift.

Efter de gældende regler skal anmodninger om aktindsigt forelægges politimesteren i tilfælde, hvor der kan være tale om at nægte aktindsigt på grund af forhold som nævnt i retsplejelovens § 41, stk. 2, jf. herved lovens § 41, stk. 4, og Justitsministeriets cirkulære nr. 196 af 11. juli 1941. Som anført af udvalget kan dette være en tung ordning. Det foreslås i *stk. 5* i stedet, at dommeren (justitssekretæren) på anklagemyndighedens eller forsvarerens begæring eller af egen drift kan nægte aktindsigt efter *stk. 1* og *stk. 4*, hvis der foreligger forhold som nævnt i lovens § 41, stk. 2, (det vil navnlig sige, hvis det er betænkeligt at give aktindsigt på grund af statens sikkerhed eller forhold til fremmede magter, eller fordi der er grund til at frygte, at udskrifter vil blive brugt på retsstridig måde).

Det foreslås, at afgørelser om, hvorvidt aktindsigt bør nægtes, skal træffes ved kendelse. Det fastslås udtrykkeligt, at afgørelser om aktindsigt, der træffes af justitssekretæren, kan påklages til retten m.v. efter den almindelige regel herom i retsplejelovens § 41, stk. 6, og at der kun i så fald afsiges kendelse. Det foreslås endvidere, at fristen i retsplejelovens § 41, stk. 7, for at klage over justitssekretærens afgørelser (6 uger) skal finde tilsvarende anvendelse.

Det er vanskeligt at forudse karakteren af de hjælpebilag og rids, det kan være nødvendigt at fremstille i en sag. Det foreslås derfor i *stk. 5, 2. pkt.*, at retten i visse tilfælde kan nægte udlån af sådanne dokumenter, jf. *stk. 2*. Udlån kan bl.a. nægtes på grund af dokumentets karakter. Heri ligger, at aktindsigt kan nægtes, hvis dokumentet indeholder strengt personlige oplysninger, som medierne ikke normalt ville have adgang til, og hvis det ikke rent praktisk kan lade sig gøre at fremstille hjælpebilaget m.v. i flere eksemplarer.

Efter *stk. 6* må de udskrifter og dokumenter, som journalisten får aktindsigt i, ikke være tilgængelige for andre end de journalistiske og redaktionelle medarbejdere ved det pågældende massemedie. Det præ-

ciseres endvidere, at dokumenterne m.v. kun må anvendes til støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde. Bestemmelsen indebærer bl.a., at de pågældende udskrifter og dokumenter ikke over for offentligheden eller uvedkommende personer må gengives ordret i lange sammenhængende passager. Offentlig gengivelse som illustration/dokumentation i medierne eller ved oplæsning i radio eller TV er ikke tilladt. Indholdet af dokumenterne m.v. må heller foreholdes nogen under interviews. Princippet i retsplejelovens § 182 om, at vidner ikke må påhøre andres forklaringer i sagen, vil således ikke kunne undergraves ved ordrette gengivelser af retsbogsudskrifter i massemedierne.

Det foreslås i *stk. 7*, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvordan massemedierne skal opbevare retsbogsudskrifter m.v. Reglerne vil blive fastsat efter drøftelse med de berørte organisationer med henblik på, at det sikres, at uvedkommende ikke kan få adgang til udskrifterne m.v.

Efter *stk. 8* kan journalister straffes for at benytte retsbogsudskrifter m.v. i strid med bestemmelsen i *stk. 6*. Det foreslås endvidere, at der i de regler om opbevaring af udskrifter m.v., som skal fastsættes administrativt i medfør af *stk. 7*, kan indføjes regler om bødestraf, hvis journalisten eller det pågældende massemedie overtræder reglerne. Bødens størrelse vil skulle fastsættes i overensstemmelse med reglen i straffelovens § 51, stk. 3, således at der bl.a. skal tages hensyn til den skyldiges opnåede eller tilsigtede fortjeneste.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.2 og til betænkningen side 44-46 og 79-92.

Den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 41 a om retsstenografer foreslås ophævet. Efter bestemmelsen er justitsministeren bemyndiget til at autorisere stenografer til optagelse af stenografisk referat af retsforhandlinger. Autoriserede retsstenografer skal anvendes i civile sager, hvis en af parterne anmoder om det. Justitsministeriet kan endvidere fastsætte nærmere bestemmelser om anvendelsen af retsstenografer i straffesager, men sådanne regler er dog ikke fastsat.

Efter reglerne i bekendtgørelse nr. 324 af 20. december 1932 angående retsstenografer er det en betingelse for at få autorisation som retsstenograf, at man har bestået stenografprøven for Rigsdagens stenografassistenter eller har en uddannelse, der i det væsentlige kan ligestilles hermed.

Folketinget har siden 1968 hverken uddannet eller anvendt stenografer, og der er ikke aktuelle uddannelser, der kan ligestilles med den nævnte stenografprøve. Der kan således ikke autoriseres yderligere retsstenografer, hvoraf der nu kun findes to i Danmark.